

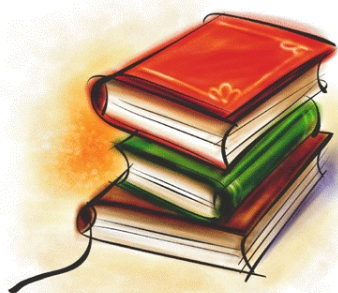
EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
Limba și literatura română
Etapă I – 8.10.2011

Clasa a VIII-a

Numele și Prenumele	
Școala	

- ♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Nu se acordă puncte din oficiu.
- ♦ Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție următoarele fragmente, apoi răspunde corect cerințelor:

1. În casa părinților, aveam doar *Noul Testament* strâns într-o carte micuță, cu foi subțiri și lucioase, dar cu litere mai mari. Îi rugam pe mama sau pe tata și, chiar de n-aveau răbdare și curiozitatea mea li se părea stranie, îmi citeau uneori. Într-o zi însă m-am așezat lângă mama în bucătărie și i-am citit eu. Învățasem să citesc. Peste două zile desenam munți și descopeream că știu litera m, apoi a a fost simplu și celelalte le-au urmat. Din acea săptămână, am învățat că se visează și altfel, iar mica bibliotecă a părinților, dintr-un simplu dat, a devenit parte din mine. Dintr-o necunoscută căreia cu greu îi găseam rostul, s-a transformat în colțul meu de liniște. Citeam întreaga zi, citeam când mâncam, în mașină, în momentele de răgaz și visam enorm. Înainte de a adormi îmi spuneam

acum povești, căci ceilalți le epuizaseră pe ale lor.

Într-o noapte, mușcat de vărsatul de vânt*, chinuit de mâncărime, n-am putut să dorm și, în casa scundă de la țară, am descoperit *Iliada*. Era o noapte de vară, cu greieri neliniștiți afară, cu miros de fân în grădină și o lună lăptoasă aruncată deasupra dealurilor înalte. Ieșeam din când în când să-mi umplu cana cu apă, (...), dar cadența versurilor se impregnase cu atâta putere că nu eram în stare să rămân prea mult afară. Nu exista nimic cu excepția Troiei și realitatea era dintr-o dată prea săracă; luna, greierii și mirosul de fân, semnele unui prezent tern, iar puterea literelor fără limite. Peste ani voi redescoperi frumusețea locurilor, dar tot literele mă vor ajuta.

Dimineața bună s-a speriat de nesomnul meu, dar eu descoperisem fericirea lecturii, Cartea. Au urmat alte volume, citite pe nerăsuflăte și fără metodă, un autor descoperea un altul și numărul lor părea nesfârșit - un tumult nestăvilit de pagini devorate cu furie din frica de a nu reuși să cuprind tot; citeam și uneori uitam să respir. (...)

Acum știu că într-o dimineață, dacă am noroc, voi înțelege că e pentru ultima oară, că trebuie să mă despart și de pagini, că înaintea mea se vor așeza buncii și vor aștepta poveștile mele, dar încă nu știu ce voi face în ziua când voi începe, fără posibilitatea întoarcerii, ultimele lecturi. Mă voi grăbi de teamă să nu le ratez pe cele care așteaptă sau, din contră, voi prelungi lectura, bucurându-mă de fiecare cuvânt, oprindu-mă la fiecare amintire, mascând actul lecturii într-o eternitate personală? Și ce voi alege atunci? Cărțile mari, uitându-le pe cele mici, cărțile care au durut sau pe cele care m-au făcut fericit? Încă mă amăgesc crezând că momentul alegerii e departe. Dar dacă acea zi a venit deja? Și dacă nu pot alege? Dacă nu e decât o iluzie? Dacă nu voi ști când? Și, mai ales, cum te desparți de tine? Ce cuvinte să spui,

ce gest să oprești din penibil, ce zvâcnire a pleoapelor să-ți ascunzi, ce spasm să încerci potoli, pe cine să părăsești, pe cine să alegi, lângă cine să ai nopțile lungi, lângă cine să te trezești dimineața?

Tu, tu cum ai ales?

(Eduard Păuna - **A citi, a reciti, a citi (O altfel de istorie personală)**)

* vărsatul de vânt – boală contagioasă; varicelă

2. Pentru că am rămas singur, m-am hotărât să încep chiar azi *Romanul adolescentului miop*. Voi lucra în fiecare după-amiază. Nu am nevoie de inspirație; trebuie să scriu, doar, viața mea, iar viața mi-o cunosc, și la roman mă gândesc de mult. Dinu știe; păstrez caiete din clasa a IV-a, când (...) învățam chimie într-un laborator instalat în firida sobei. De câte ori mi se părea că trebuie să fiu întristat, scriam în *Jurnalul meu*. Și acel *Jurnal* de acum doi ani avea un "subiect": trebuia să se vădească într-însul viața unui adolescent suferind de neînțelegerea celorlalți. Dar adevărul era altul: *Jurnalul* mă măgulea și îmi alina dorul meu de răzbunare; răzbunare dreaptă împotriva celor care nu mă înțelegeau, credeam eu. *Romanul* îl voi scrie altfel.

Eroul sunt eu, firește. Mă tem, însă, că viața mea - stinsă între copii și cărți - nu va interesa cititorii. Pentru mine, tot ceea ce nu am avut, tot ceea ce am dorit din mansardă, în înserări calde și tulburătoare, prețuiește mai mult decât anii tovarășilor mei risipiți în jocuri, în sărbători de familie și idile. Dar cititorii?...

(Mircea Eliade – **Romanul adolescentului miop**)

Partea I (70 de puncte)

A. Receptarea mesajului unui text literar/nonliterar (30 de puncte)

5 p	1. Structura în care este sugerată relația dintre copil și carte este:
a. am învățat că se visează și altfel
b. mușcat de vărsatul de vânt
c. trebuie să fiu întristat												
5 p	2. Bifează caseta care conține răspunsul corect:
<i>Lectura nu dezvoltă orizontul cunoașterii.</i>												
	☐ Adevărat ☐ Fals												
10 p	3. Asociază fiecare cuvânt din prima coloană cu structura potrivită din coloana a doua, în așa fel, încât să obții propoziții despre universul lecturii:
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td><i>Elevii</i></td> <td><i>citesc cu pasiune</i></td> </tr> <tr> <td><i>Cartea</i></td> <td><i>are rafturile pline</i></td> </tr> <tr> <td><i>Cititorul</i></td> <td><i>am dorit din mansardă</i></td> </tr> <tr> <td><i>Biblioteca</i></td> <td><i>își deschide filele</i></td> </tr> <tr> <td><i>Viața</i></td> <td><i>va înțelege lumea</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>e săracă fără cărți</i></td> </tr> </table>	<i>Elevii</i>	<i>citesc cu pasiune</i>	<i>Cartea</i>	<i>are rafturile pline</i>	<i>Cititorul</i>	<i>am dorit din mansardă</i>	<i>Biblioteca</i>	<i>își deschide filele</i>	<i>Viața</i>	<i>va înțelege lumea</i>		<i>e săracă fără cărți</i>
<i>Elevii</i>	<i>citesc cu pasiune</i>												
<i>Cartea</i>	<i>are rafturile pline</i>												
<i>Cititorul</i>	<i>am dorit din mansardă</i>												
<i>Biblioteca</i>	<i>își deschide filele</i>												
<i>Viața</i>	<i>va înțelege lumea</i>												
	<i>e săracă fără cărți</i>												
5 p	4. Încercuiește varianta corectă.
În textul al doilea naratorul este: personaj/ observator.												

- 5 p | 5. Cuvintele: *miop, spasm, laborator* aparțin domeniului:
a. artistic; b. medical; c. militar.
- B. Practica rațională și funcțională a limbii (40 de puncte)**
- 8 p | 6. Selectează din primul text patru structuri care definesc pasiunea pentru lectură a copilului.
- 8 p | 7. Transcrie, din fiecare fragment propus, câte patru predicate care exprimă acțiuni ale personajelor.
- 8 p | 8. Argumentează (în 4-6 rânduri) importanța scrierii unui jurnal.
- 8 p | 9. Prezintă, în 4-6 rânduri, relația dintre carte și cititor, așa cum reiese din primul text propus.
- 8 p | 10. Explică rolul virgulei în structura: *într-o carte micuță, cu foi subțiri și lucioase*.

Partea a II-a (30 de puncte) – Scriere imaginativă (Producere de text)
(30 de puncte, din care 16 p pentru conținut și 14 p pentru redactare)

Elaborează o compunere liberă, de 20 – 25 de rânduri, valorificând mesajul enunțurilor interogative din finalul celor două texte (*Tu, tu cum ai ales?* și *Dar cititorii?...*), respectând următoarele repere:

- Utilizarea modurilor de expunere studiate;
- Valorificarea ideilor din textele propuse;
- Aplicarea a cel puțin șase figuri de stil (diferite) studiate;
- Găsirea unui titlu potrivit compunerii;
- Organizarea ideilor în scris;
- Folosirea limbii literare;
- Respectarea normelor de scriere, de punctuație, de așezare în pagină;
- Încadrarea în limita de spațiu indicată.

Punctaj total 100 puncte.